

Bokros-csomag kontra Széchenyi-terv

– Majd négy éve folytatja az ellenzék ezt a kampányt, és azóta nemcsak durva, de minden emberi minőséget alulmúló stílusban zajlik a mocskolódásuk. Hadd utaljak Szanyi Tibor MSZP-s képviselő úrnak – erősen idézőjelbe téve az úr szót – azokra a moslák megnyilatkozásaira, amelyeket kibocsátott magából az interneten keresztül. Érdekes módon ez ellen nem emelte fel a szavát sem az MSZP, sem a máskor oly finnyás, az emberi méltóság tiszteletben tartására annyira kényes baloldali értelmiség. Mi lehet még, ami ennél durvábbnak minősíthető? Mindenesetre, lélekben túl vagyok, túl vagyunk azon, hogy meglepetések érjenek – nyilatkozta a Demokratának Kövér László, a Fidesz-MPP alelnöke.

– *Mádl Ferenc köztársasági elnök 2002. április 7-ére írta ki az országgyűlési képviselő-választások első fordulóját. Hivatalosan is kezdetét vette a kampány. A Fidesz 1998-as győzelme után valaki azt mondta: azért nyertek, mert elhittették az emberekkel, hogy ők képesek átugorni a kettő méter negyvenet. Az MSZP azt hitte, nekik elég lesz a már átvitt magasság. Most önök indulnak kormányzati pozícióból. Változik a stratégia?*

– Szellemes megfogalmazás, mert valóban kifejezi a különbséget a tekintetben, hogy másként kell kampányolni az ellenzéknek, mint a kormányzati pozícióban lévőknek. Az ellenzék megteheti, hogy elvonatkoztat azokról a realitásoktól, amelyek meghatározzák a kormány munkáját. A hatalmon lévők nem hitegethetik a választókat azzal – az előbbi hasonlattal élve –, hogy nem tudtuk átugrani az ígért magasságot, de a következő időszak alatt talán majd sikerül. A kormány megítélése teljes egészében a naponta nyújtott teljesítményétől függ. Azért annyiban jobb helyzetben vagyunk, mint az MSZP volt 1998-ban, hogy a két kormányzat munkáját összehasonlítva, szembeötlő a különbség. Ha tetszik, a különbség akár kampányjellegű szópárokka, tényszerűen is felvázolható. A polgári kormány oldalán a Széchenyi-terv, szemben a Bokros-csomaggal, vagy a diákhitel, a tandíj bevezetése ellenében. Az MSZP–SZDSZ kormányzása alatt a nyugdíjak 12 százalékos reálérték-csökkenésével ellentétben 16 százalékos értéknövekedéséről számolhatunk be. Az előző ciklus alatt minden eddigi rekordot megdöntött a népességfogyás, az abortuszok száma. Míg az 1998 utáni időszakban már két olyan év is volt, amikor, 1980 óta először, több gyermek született, mint a megelőző esztendőben. Mindezenközben a rendszerváltozás kezdete óta tavaly történt a legkevesebb terhesség-megszakítás. A lakásépítés és -vásárlás támogatásával, a lakáshitelkamatok letörésével szemben, a korábbi kormányzat alatt felpörgött inflációval, magas hitelkamatokkal kellett együtt élnünk. És sorolhatnám tovább a példákat az élet minden területéről. Az ellenzéki oldalon üres szócséplés, feszültségkeltés folyik, mondjuk a cigányság problémájáról. Közben az MSZP–SZDSZ-koalíció idején alig több mint 800, addig a mostani kormányzat törekvése nyomán 8 ezer cigány gyermek tanulhatott ösztöndíjjal. Ez évben pedig 12 ezren vehetik igénybe ezt a támogatást.

– *Gondolja, hogy a polgárok is ugyanazt tapasztalják, mir amit a kormányzat mond az eredményeiről?*

– Nem lenne szerencsés, ha a gazdasági növekedésből, az ország gyarapodásából, az átlagszámokból arra a hamis következtetésre jutnánk, hogy elégedettek lehetünk. Még akkor sincs okunk az elbizakodottságra, ha tapasztaljuk, hogy az élet legfontosabb dimenzióiban előrelépés történt az elmúlt négy esztendőben. Lehet, hogy még ezek az eredmények is elmaradtak a választók elvárásaitól, attól is,

amit szerettünk volna elérni. Az átlagszámok mindig szélső értékek között mutatkoznak meg. Például Magyarországon több mint 200 ezer új munkahely jött létre, és a munkanélküliségi ráta 2 százalékkal alacsonyabb az európai uniós átlagnál. Ugyanakkor figyelembe kell venni, hogy amíg Budapesten 3 százaléknál alacsonyabb ez a mutató, addig Szabolcs-Szatmár-Beregben jóval az átlag feletti. Tehát nem mindenki éli meg egyformán az életszínvonal javulását. Természetesen vannak, akik hitelt adnak a szándékos, durva hamisításoknak, amelyek a hazai média egy részében kifejezetten kormányellenes érveléssel, a minél rosszabb, annál jobb elv alapján jelennek meg.

– *A beregi újjáépítésnél sem arról a csodáról informáltak ezek a médiumok, amit az árvíz okozta katasztrófa után a kormány megvalósított, hanem a hibákat keresték. Ellensúlyozható ez a médiahatás?*

– Ha arra gondol, hogy meg lehet-e vagy meg lehetett volna-e változtatni a média aránytalanságát az elmúlt rövid időszak alatt, akkor az a válaszom, hogy nem. Az elmúlt 3 és fél évben jelentős mértékben módosultak, átalakultak a társadalmi erőviszonyok, ezen belül a médiában is történt elmozdulás. Természetesen messze vagyunk attól a médiahelyzettől, amelyben a pártatlanság, a korrektség az általános, s amelyben a sajtószabadságot úgy értelmezik, hogy az nemcsak az újságíró, hanem az olvasó, a néző, a hallgató szabadságát is magában hordozza. Nevezetesen, hogy a polgárok valós hírekből, információkból ismerhessék meg, mi történik az országban és a világban.

– *A karácsony előtti parlamenti ülésen kemény szópárbaj alakult ki az ellenzék és a kormány között az OVB tagjainak megválasztása miatt. Nagy Sándor, az MSZP frakcióvezetője nemzetközi megfigyelőket akart behívni a választásokra. Az SZDSZ képviselői maszkban, táblákkal tüntetettek ifj. Hegedűs Loránt szerintük kirekesztő megnyilatkozása ellen. Durva kampányra számút?*

– Majd négy éve folytatja az ellenzék ezt a kampányt, és azóta nemcsak durva, hanem minden emberi minőséget alumuló stílusban zajlik a mocskolódásuk. Hadd utaljak Szanyi Tibor MSZP-s képviselő úrnak – erősen idézőjelbe téve az úr szót – azokra a moslék megnyilatkozásaira, amelyeket kibocsátott magából az interneten keresztül. Érdekes módon ez ellen nem emelte fel a szavát sem az MSZP, sem a máskor oly finnyás, az emberi méltóság tiszteletben tartására annyira kényes baloldali értelmiség. Mi lehet még, ami ennél durvábbnak minősíthető? Mindenesetre, lélekben túl vagyunk, túl vagyunk azon, hogy meglepetések érjenek. A nemzetközi megfigyelők behívásának felvetésére azt mondhatom: a baloldaliak rögeszméje, hogy mindig be akarnak hívni valakit az országba, ha a választók akarata nem az ő érdekeik szerint érvényesül.

– *A Fidesz vezetőit szinte naponta érik támadások, és nemcsak személyükben, hanem családtagjaikat is kikezdték. Apát, fiút, test-*

vért, rokont, mindenkit besározott az ellenzék az elmúlt időszak alatt. Közben azt hangoztatják, hogy a „fiúk” diktatúrát építenek ki maguknak. Az előbbieken azt mondta, lélekben bírják. És ésszel?

– Nagyon nehezen éltük meg a kezdetekkor ezeket az aljas támadásokat. De csak addig, amíg túl nem jutottunk azon a ponton, hogy be kellett látnunk: az ember vagy bírja politikusként a gyűrődést, vagy nem alkalmas erre a pályára. Ez a fajta ellenzéki politizálás a tehetetlenség érzéséből fakad, s az érdemi mondanivaló hiányának leplezésére szolgál. Valójában azonban leplező erejű. Ma már azt hiszem, hogy az erőviszonyok átfordulása is ebből táplálkozik. Az emberek észrevették, hogy a diktatúrához kapcsolódó, abban szocializálódott ellenzéki politikusok képtelenek hozzászokni ahhoz, hogy nem az ő kezükben van a hatalom. Megjegyzem, a hatalomgyakorlás igen sok eszköze, például a média, még mindig az oldalukon áll. De a választások eredményeképpen a kormányzati hatalmat elveszítették. Továbbá nagyon fontosnak tartom az egyre durvább magatartásuk megértéséhez, hogy nincs jövőkéjük, se programjuk, merthogy értékrendjük sincs, amiből építkezhetnének. Nincs elgondolásuk a polgárokat érintő mindennapos problémák megoldásáról – sosem volt. Ezért nem marad más választásuk, mint hogy azt csinálják, amihez 1917 óta értenek. Ez pedig a bolsevista politika lényegi magva, a politikai ellenfelek fizikai vagy erkölcsi likvidálása, emberi méltóságuk megsértése, erkölcsi hitelük rontása. Világéletükben csak a romlásban jeleskedtek, és ezt nagyon profi módon teszik a jelenben is. Igaz, több mint 80 esztendeje gyakorolják.

– *Javítja vagy rontja a Fidesz választási esélyeit Medgyessy Péter bankár miniszterelnök-jelölt feltűnése?*

– Medgyessy Péter ezer sebből vérző vezéreként tűnt fel már a jelölése első pillanatában. Egyébként teljesen mindegy, hogy kit jelölnek miniszterelnöknek, mert az MSZP-nek nincs programja, és megkockáztatom, tulajdonképpen ideológiája sincs. Sőt, a szó klasszikus értelmében nem is nevezhető pártnak, sokkal inkább hasonlít egy, a múltbéli bűnökben vállalt cinkosság által összetartott üzleti érdekcsoportra. Olyan emberek gyülekezetére, akik tizenkét esztendőn keresztül elsikkasztották a múlttal való szembenézést, és ennek következményeként elbliccelltek a párton belüli generációváltást is. Jellemző az MSZP állapotára, hogy a negyedik országgyűlési választásra is csak Medgyessy Pétert tudták elővarázsolni, akinek a letűnt időszak összes terhe ott nehezedik a vállán. A hármas főcsoportfőnökséggel való tisztázatlan viszonyától kezdve, a spontán privatizációban való ügyködéséig. Ő az a tipikus késő kádári politikus, aki végigjárta a kommunista nomenklatúrából a magyar nagytőkés világba való emelkedés rögzös útját. Olyan szerződések szegélyezik ezt az utat, mint a bős-nagymarosi vízelépcsőről szóló megállapodás, a metróépítésre adott kormánygaran-

cia, és legutóbb az úgynevezett lobbiszerződés a Gresham-palota eladásakor. Azt azonban szeretném hangsúlyozni: nagy hibát követnénk el, ha az MSZP-hez és a miniszterelnök-jelöltjéhez alakítanánk a politikánkat, kampányunkat. Nekünk a saját programunkat kell megvalósítani, és az ország jövője érdekében ehhez kell kérnünk a polgárok támogatását.

– Lehetett taktika, hogy Medgyessy Pétert csak figyelemelterelő, időleges miniszterelnök-jelöltnek tekintették már az induláskor?

– Nem hiszem, egyszerűen nincs alkalmas politikusuk, és mint említettem, az elmúlt időszakban nem tudtak, nem is akartak az új generációból senkit kinevelni. Nem engedték a hatalom közelébe a fiatalokat. A régiekről, Kovács Lászlóról, Horn Gyuláról, Németh Miklósról vagy Medgyessy Péterről, a rendszerváltás kezdetéből való trefás szuvenír jut az ember eszébe: egy üres konzervdoboz, mely „a kommunizmus utolsó leheletét” őrizte.

– És Nagy Sándorról?

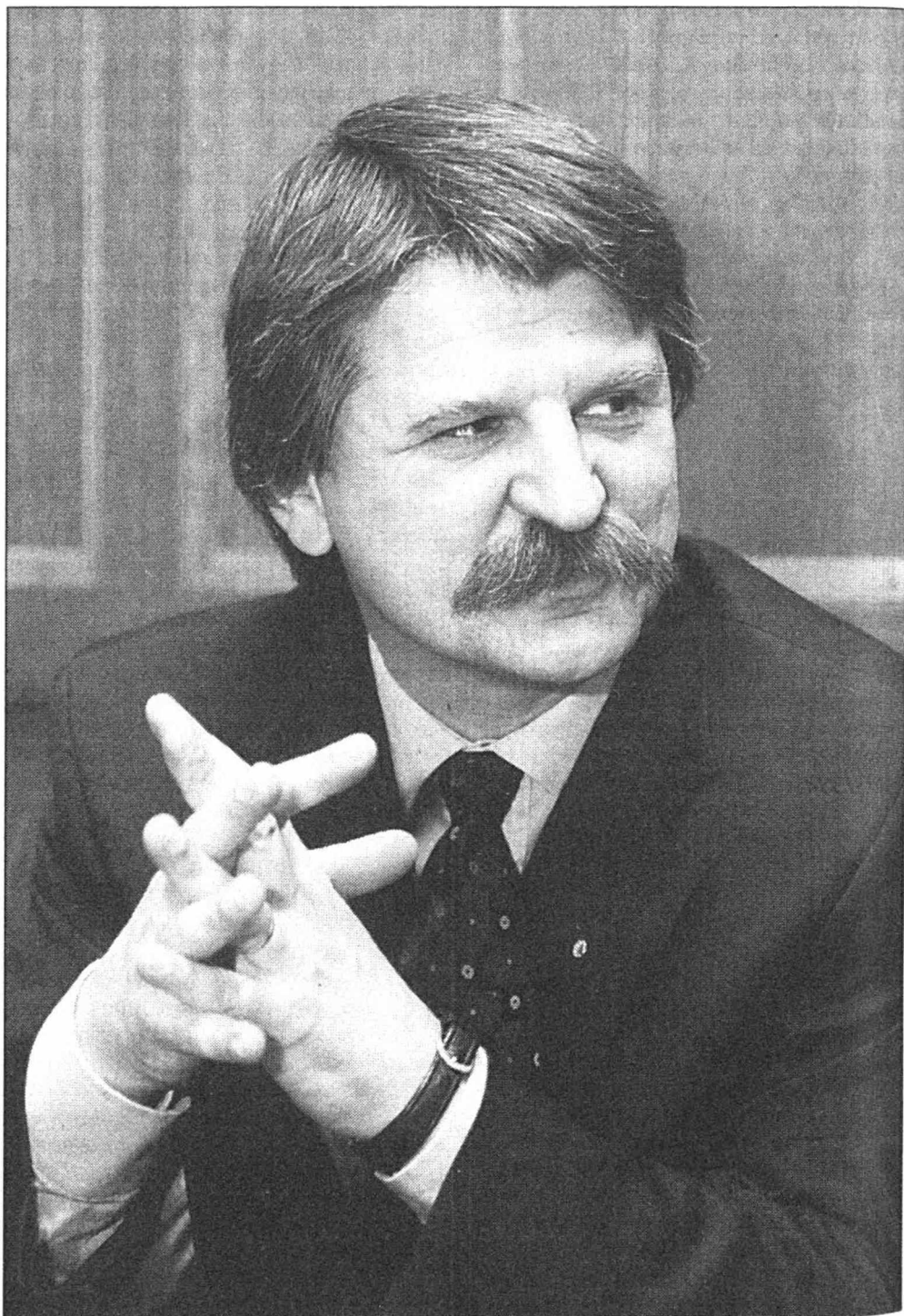
– Nagy Sándor politikai képességeiről mindent elárul az, ahogy Horn Gyula elbánt vele az előző ciklusban, mondván, hogy „Sándorkám, kineveznélek, ha az SZDSZ hagyná”. Ennek ellenére rövid ideig még lehetett hinni, hogy képvisel valakiket, akik esetleg párbeszédképessé válhattak volna a polgári oldallal. Azonban az OVB-tagok választása nyomán tett megnyilatkozása csak egy lelki egyensúlyból kibillent ember megszólalásaként értékelhető. Kár volt...

– A szocialisták az utóbbi időben amerikai típusú kampányba fogtak. Erőszakos, harásány, különböző csarnokokban tartott csinadrattázással, sárga sállal.

– Vitatnám, hogy amerikanizált kampányuk lenne. Ha Amerikában valamelyik elnökjelölt úgy kampányolna, mint az MSZP, ez oly mértékben sértené az amerikaiak önbecsülését, hogy az a politikus ott többet labdába nem rúgna. A sárgasálás kampány szerintem jó ötlet volt. Nemrégiben egy szellemes írást olvastam erről, miszerint valamikor a középkorban a prostituáltak megjelölésére szolgált. Azt gondolom, valahol a sors keze van abban, amiért ezt a színt választották, miként abban is, miért éppen egy múzeumban tartották sokadik kampánynyitójukat.

– Medgyessy Péter beindította az Akácfa mozgalmat is. Ez az akácfa, ha valaki kicsit rosszabbul hall, érdekes fa-asszociációkra utalhat.

– Az akácfa ötletet legalább olyan telitalálatnak tartom, mint a sárga sálát. Ugyanis közismert, hogy az akácfa a magyar tájtól, a Kárpát-medencétől idegen, és rendkívül kártékony növény. Elterjedése azzal fenyegeti az őshonos erdeinket, hogy gyakorlatilag kipusztulnak az akác kiirhatatlan agresszivitása következtében. És ha nem teszünk ellene valamit, akkor nem csupán a bükk- és tölgyerdeink meg az aljnövényzet eltűnését segíti elő, hanem felgyorsítja a Magyarországra jellemző állatvilág kipusztulását is. Találébb jelképre a szocialisták nem is

bukkanhattak volna: az akác is csak egy súlyos történelmi tévedés Magyarországon.

– A Fidesz-MPP koalíciós szerződést kötött az MKDSZ-szel, az MDF-fel, nemrégiben a kiscsapatot azon tagjaival, akik támogatják a kormány törekvéseit, majd a Farkas Flórián vezette Lungo Drom cigány szervezettel is. Bővíül még, vagy véglegesnek tekinthető ez a „csapat”?

– A polgári erők összefogása gyakorlatilag teljesnek mondható. Most már csak a polgárok erejét kell a választásokon támogatásul megszerezniük.

– Közös kampányuk lesz a szövetségeseikkel?

– Tapasztalatunk szerint az MKDSZ-szel való közös kampány meghozta az eredményt 1998-ban. Ha létezik egységes vonal, abból nem érdemes kilógni, mert rontja az esélyeket.

– Az MDF elfogadta a közös kampányt?

– Még a részletek tisztázása előtt vagyunk, de úgy vélem, sokat tudunk segíteni az MDF jelöltjeinek, és erre készen is állunk. A Fidesz valóban közös jelölteknek tekinti őket. Persze senkire nem akarunk ráerőszakolni olyasmit, amit maga jó szívvel nem fogadna el.

– Az elmúlt választások során a Fidesz igen szellemes szlogenek jellemezték, melyek sok szavazót hoztak a pártnak. Most is lesznek ilyenek?

– Az elmúlt három és fél évet végigkísérték azok a jelmondatok, amelyek nagyjából-egészből közvetítették azt, mit gondolunk az ország jelenéről, jövőjéről, és hogy milyen irányban haladunk a kampányban. Ilyennek mondható a vitairatunk címe: „A jövő elkezdődött”. Ez a dokumentum s a hozzá fűzött észrevéte-

lek, javaslatok képezik az alapját a választási programunknak. Alapvetően elfogadom, hogy a választók gondolkodását, a világról való véleményét befolyásolja a média, a reklám, akár melyik párt él is ezzel a lehetőséggel. De azért hiszek abban, hogy a polgárok szavazatát végül is az határozza meg, mit tapasztalnak a saját környezetükben. Hogyan élnek a mindennapokban, mennyi pozitív vagy éppenséggel negatív változás éri őket.

– Sokan mondják, hogy a Fidesz politikájának sikerét támasztják alá a közömbösök, a nem szavazók számának csökkenése. Ők vélhetően a polgári oldalt erősítik majd. Egyetért ezzel?

– Általában véve igen, hiszen az MSZP-nek homogén szavazóbázisa van, ami nehezen csökkenthető, de nem is bővíti, mert nem „kompatibilis” a szavazók nagyobbik részével. Amikor polgári táborról beszélünk, ez alatt éppenséggel nem azokat értjük, akik egzisztenciálisan valamiféle marxista értelemben vett polgári osztályhoz tartoznak, hanem azokat az aktív, tette kész embereket, akikben megvan a cselekvés akarata. Őket szeretnénk megszólítani, és ezáltal bennük is aktivizálni azt a képességet, hogy javítsanak a sorsukon. Az ilyen emberek azt az elvet vallják, hogy „segíts magadon, az Isten is megsegít”. Ehhez hozzátehetjük, hogy szándékaink szerint a Fidesz-kormány is segíteni szeretné őket. A segélyezették számát úgy akarjuk csökkenteni, hogy minél több embernek kínálunk esélyt. Az MSZP és az SZDSZ, nem először, megint csak freudi elszólásként kifejtette: azokat szeretnék megszólítani, akik kiábrándultak a Fidesz politikájából. Ebből azt a következtetést vonom le, hogy a szocialisták és a szabad demokraták a kiábrándult emberek pártja akar lenni. A Fidesz pedig olyan embereké, akik hozzájárulnak ahhoz, hogy közös erőfeszítésünk eredményeképpen nemcsak az ország, hanem a személyes sorsuk is emelkedő pályára kerül.

– A MIÉP-pel való kapcsolatokról három éve folyamatosan beszél az ellenzék, és ez várhatóan felerősödik a választásokig. A szélsőjobbal való riogatás óriási adu az MSZP-SZDSZ kezében. Mi tehetnek ez ellen?

– Magunknak okoztunk nehézséget azzal, hogy elfogadtuk a játékszabályokat, reagáltunk ezekre a támadásokra. Nem lett volna szabad felvenni a kesztyűt. De nagyon nehéz lett volna a hallgatás is, olyanokkal szemben, akik úgy gondolják, hogy csak nekik van joguk, erkölcsi alapjuk bárkit is bárkitől elhatárolásra készíteni ebben az országban. Minközben ők maguk máig nem határolódtak el azoktól, akik fegyvert emeltek saját népükre, akik ténylegesen közreműködtek mások ellehetetlenítésében, megnyomorításában, embercsoportok egzisztenciájának tönkretételében. Olyanok is voltak és vannak a soraik között, akik politikai döntéseket hoztak akkor, amikor embereket akasztottak fel az '56-os megtorlások során. Perverz, ízléstelen dolog, hogy azok beszélnek mások demokrati-

kus meggyőződésének a hiányosságairól és szólítanak fel a másoktól való elhatárolódásra, akik saját múltjukat sem tették még rendbe. Illetve a jelenben nem határolódnak el például attól a Munkáspárttól, amelyiknek a vezére Miloseviccel és Szaddam Husszeinnel kokettált, és aláírásokat gyűjt Kádár János, a magyar történelem egyik leggyalázatosabb hóhéranak a szobra felállításáért. Medgyessy Péternek erről annyi mondanivalója volt, hogy nem tartja időszerűnek. Ez azt jelentené, hogy valamikor majd időszerű lesz? Vagy szeretné, ha időszerű lenne?

– Ez az egész a 22-es csapdája, és nagyon jól tudják ezt a bal- és a liberális oldalon is. Ha reagálnak, az a baj, ha nem, akkor az, mert a hallgatás beleegyezést jelent honi szóhasználatban.

– Valóban csapdahelyzet. Azt gondolom, Orbán Viktor miniszterelnök úr helyesen válaszolt, amikor azt mondta: mind a személyes fejlődésünkben, mind a kollektív személyiségi fejlődésben túljutottunk azon a korszakon, amikor a másoktól való elhatárolódásban látjuk önmagunk meghatározásának az egyetlen lehetőségét. Ha lehet, inkább azt keressük, hogy kivel tudunk együttműködni. Akár a MIÉP-pel, akár az MSZP-vel, természetesen nem koalíciós felállásban, de nagyon szívesen együttműködünk a következő ciklusban, olyan ügyekben, amelyek az ország nemzeti érdekeit érintik. Legyen szó az EU-csatlakozásról, a cigánykérdés nehezen megoldható problémájáról, az egészségügyi reform végrehajtásáról vagy bármilyen kérdésről, ami hosszabb távon meghatározza az ország életét. Ilyenek megoldásában mindenki érdekelt kell legyen, mindegy, hogy ellenzékben ül-e időlegesen, vagy éppenséggel kormányon van.

– A választásoknál kiemelt kérdés lehet az EU-csatlakozás. Aki most kormányra kerül, az az EU-pénzek révén komoly befolyással bír majd, a következő választásokon is nagyobb eséllyel indulhat. Lehet, hogy ezért akar mindenáron hatalomra kerülni az MSZP és az SZDSZ?

– Már '98-ban is mondták, hogy aki megnyeri a választásokat, az a következőn is befutó lesz. Sőt, majd egyre könnyebb lesz a győzelem, ad abszurdum ennek nincs vége, és akkor több évtizedes kormányzásra lehetne berendezkednünk. Jól tudjuk, hogy ez nem így van. Minden probléma megoldása újabb problémákat szül, a közös sikerekért nap mint nap, újra meg kell dolgoznunk. A baloldal szempontjából sem az uniós pénzek jelentik a fő motíváló tényezőt, hanem az, hogy sok ellenzéki politikai szó szerint úgy érezheti, hogy „ez a harc lesz a végső”. A Kovács Lászlóknak, Hom Gyuláknak, Medgyessy Pétereknek ez az utolsó dobásuk, ha ezt a választást elveszítik, akárhogy szorították vissza a fiatalokat, saját pártjukon belül sem tudják tovább elodázni a búcsú pillanatát.

– Széthullhat az MSZP?

– Ez nem az a párt, amelyik szét tudna esni. Ráadásul hosszú távon stabil szavazóbázisa számíthat. Annak a mentalitásnak a jelenlétére, amely az MSZP-t nemhogy életben, hanem egyelőre erős pártként tartja meg a baloldalon. Köszönhetően annak is, hogy a szocialista párt ügyesen szorította ki a baloldaltól a lehetséges vetélytársait. Először ügynökei révén szétverte az MSZDP-t, amely – szemben az FKGP-vel és a KDNP-vel – még a parlamentbe se tudott bekerülni. Majd pedig a szocialisták a Demokratikus Charta leple alatt paktumot kötöttek az SZDSZ eredendően baloldali vezetésével. Így kötött ki az SZDSZ – a Fidesz csatlakozását követően – a Liberális Internacionáléban, a Szocialista Internacionálé helyett, hogy aztán – immár alternatíva híján, kénytelen-kelletlen – befogadják oda a magyar posztkommunistákat.

– Torgyán?

– Soha senkit nem szabad leírni a politikában, ez a választók privilégiuma. A választások után tudnánk arról beszélni, kap-e szerepet Torgyán József a következő parlamentben. Hogy sok jóra nem számíthatunk tőle, azt előre lehet bocsátani.

– Nagykoalíció az MSZP-vel, ne adj Isten az ország érdeke miatt?

– Nemcsak erkölcsileg tartjuk vállalhatatlannak a velük való együttműködést, de az is fontos, hogy két különböző világot képviselünk. Nekünk van jövőképünk, az MSZP pedig – s itt hadd idézzem a nagy baloldali gondolkodót, Schmuck Andort – egy politikai Jurassic Park. A nagykoalíció ellen szól az is, hogy eleve oly mértékben hordja magában a demokrácia elsorvadásának a lehetőségét, hogy az majdhogynem egy rendszerellenes ellenzék tud kinevelni. Szerintem Ausztriában a nagykoalícióból való kiábrándulásnak lett következménye a Szabadságpárt megerősödése.

– Előfordulhat, hogy a Fidesz kisebbségi kormányzást kénytelen vállalni, vagy azokkal lép koalícióra, akikkel se erkölcsileg, se politikailag nem tud azonosulni. Nagy dilemma?

– A politika már csak ilyen. A kisebbségi kormányzás lehetséges elvi alternatíva, ami a nagykoalícióhoz vagy bármilyen koalíciós felálláshoz képest még mindig a legkisebb rossznak tűnik. Különösen az európai uniós csatlakozás miatt, hiszen mindenképpen kormányt kell alakítani. Nem szabad azt a negyedik alternatívát választani, hogy esetleg új választásokat kelljen kiírni, egy működésképtelen parlament rossz hatásával a hátunk mögött. Jelen pillanatban nem látszanak a lélektani feltételei annak, hogy ilyen „helyzetben” meglegyen az a bölcsesség, önkorlátozás egyik vagy másik politikai erőben, hogy engedje az ellenfelét kormányozni. De inkább ne a lehetséges és a nem szerencsés alternatívákról beszéljünk, hanem a jó megoldásról, arról, aminek matematikailag is a legtöbb esélye van. A felmérések alapján ugyanis a Fidesz-MPP és szövetségesei a parlamenti választásokon megnyugtató többséget szerezhetnek. ☺

☛ – **Mondhatni, a 2002-es választásokra érték be igazán az ország kormányzására. Számíthat az a választásokon, hogy a Fidesz, ha szabad így fogalmazni, mind életkorban, mind nemzeti öntudatban „felőtt a néphez”?**

– Szerintem igen. Négy esztendővel ezelőtt számított, hogy fiatalok voltunk, és ma is a legfiatalabb generációját adjuk a magyar politikának. Idősebbek lettünk, bennünket is kipróbáltak, de szerintem a választók ennek most az előnyös oldalát is figyelembe veszik a szavazáskor. Már nem lehet azt mondani, hogy ezek a fiatalok nem lesznek képesek a kormányzásra. Valljuk be, 1998-ban nagyon sokan még a velünk szimpatizálók közül se voltak biztosak abban, hogy a Fidesz kormányképes. Ma ezt senki nem kérdőjelezi meg, sőt az ellenzék szerint túlságosan is kormányképesek vagyunk. Úgy tűnik, nem vallottunk szégyent. Ma már a Fidesz törzsét a többgyerekes családapák és családanyák adják. Amit a politikában teszünk, az nem csupán a jelent, hanem a jövő generációk esélyeit is szolgálni szeretné.

– **Ha már a család, a gyermekeik szóba kerültek, hogyan viselik a feleségeik a naponta hallható, nemegyszer otromba, személyeskedő, a családtagjaikat sem kímélő „politikai korbácsolást”. Nincs vita ebből? Nem mondják, hogy jobb lenne, ha pihennének egy ciklust?**

– Ez a hivatás olyan életmódot követel, amit nagyon kevés ember tud elviselni. Mondhatni, nekem nagy szerencsém van, hiszen a feleségem a Fidesz alapító tagjainak egyike. Támogat, mellettem áll. Persze nagyon fontos a család, éppen karácsony előtt jegyezte meg valaki: „nekem a legkedvesebb ajándékom, amit a Jézuska hozhat, hogy néhány napig nem kell semmivel foglalkoznom, csak a családommal.” Azt mindenki tudja közülünk, hogy nem lehet időlegesen kiszállni a politikából. Néha éppen az tartja az emberben a lelket a legrosszabb pillanataiban, ha sikertelennek érzi azt, amit csinál, hogy megvan a családi háttér. De a Fidesz maga is több mint egy egyszerű párt: egyfajta közösség is, amelyben felelősséggel tartozunk egymásért.

– **Kicsit fellengzősen hangzik, de szerintem most már az is benne van a Fidesz-fejekben, hogy komoly felelősséggel tartoznak a választóiknak. Annak a népnek, amely előtt, oly hosszú idő után először, megcsillantották a felemelkedés reményét. Vannak ilyen gondolataik?**

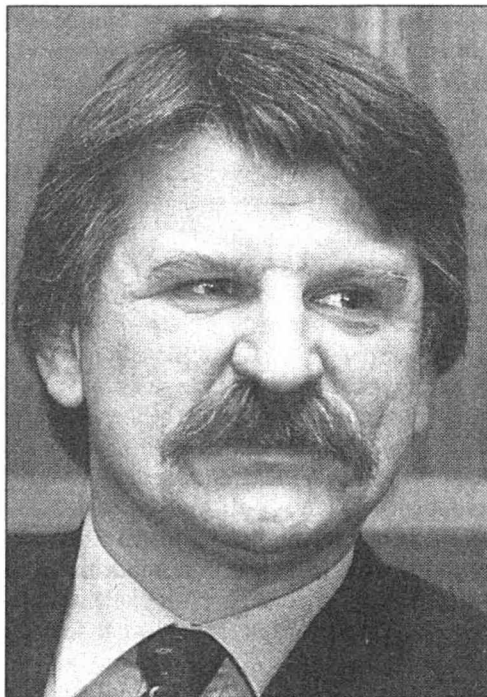
– A politikusok iránti kötelező bizalmatlanság okán nem biztos, hogy hiteles válasz lett volna tőlem, ha ezt én mondom ki. De alapvetően ez a legfőbb mozgató, a nehezen átlendítő erő.

– **A Népszabadságban befejezték a Széplőtelen fogantatás című cikksorozatát, amelyben sok Fideszest bemutatnak az őskorból, ami nem lenne baj, de a megszólalók a jelenben gondolkodva közelítették meg az alapítást, és nemegyszer személyes sértődöttségükön. Aztán megjelentettek egy könyvet az ősfideszesek is, akiket állítólag kizárt a párt...**

– Senkit se zártunk ki közülük.

– **Hogyan értékeli ezeket a megnyilvánulásokat?**

– Nekem eszembe se jutna hasonlókval foglalkozni. Nem azzal kelek, és nem azzal fekszem le, hogy 7-8 évvel ezelőtti ügyeken rágódom. Hál' Istennek, vannak fontosabb dolgaim. Azok, akik az ilyen írásokat, ezt a könyvet aktuálisnak érezték 2001-ben megjelentetni, azoknak láthatóan se fontosabb dolguk, se fontosabb mondanivalójuk nincsen. Azt gondolom, hogy ezzel önmagukat minősítik. Szánalmasnak, sajnálatosnak tartom mindezt. Általában véve is, de a politikában is rossz érzés a feleslegesség érzése. Az ilyen embereknek tényleg az lenne a jobb megoldás, ha megpróbálnak keresni maguknak valami emberhez méltó

elfoglaltságot. Legyen az a gyerekeik nevelése, vagy olyasmi, amiben ki tudják magukat élni, anélkül hogy okvetlenül másokat kéne pocskondiáznuk.

– **A hazai választási kampányban az antiszemizmus olyan, mint a konfetti, azt bizony szét kell szórni. Mennyiben határozza ez meg a választás kimenetelét, illetve mennyiben meghatározó az, hogy mely tőkés csoport támogat egyes pártokat? Tényleg a nép dönt a választásokon?**

– Szilárd meggyőződés, és hiszem azt, hogy a magyar emberek döntenek. Senki nem csökkentheti a személyes felelősségét azzal, ha bemeséli magának, hogy itt valaki mások döntenek helyettünk. És ez közösségi értelemben is igaz. Mert döntöttünk rosszul az elmúlt tizenkét esztendőben, de nem érdemes és nem is szabad a felelősséget másra hárítani. Nem az oroszok ültették a nyakunkra a rendszerváltás utáni kormányokat, parlamenti és önkormányzati képviselőket, polgármestereket. Ha rosszul döntöttünk, akkor is mi döntöttünk, közösen. És azzal sem érdemes foglalkozni, hogy a különböző nemzetközi pénz-

ügyi csoportok vagy kormányzati pozícióban lévő külföldi politikusok mit szeretnének. Nekünk is megvannak a magunk barátai, szövetségesei, akiknek drukkolunk egy soron következő választáson, legyen az Németországban, vagy Lengyelországban, hogy csak hirtelen kiragadjak két példát. De azt hiszem minden józanul gondolkodó ember belátja, hogy ennek az égvilágon semmi jelentősége nincs. Nem szabad az energiánkat lefoglalni azzal, hogy szélmalomokkal küzdünk. Az antiszemizmusról, az „antisziszta” harcról szólván pedig nagyon remélem, elsősorban a magyarországi zsidóság, zsidó honfitársaink érdekében, hogy ez nem lesz egyetlen párt számára sem kampánytéma. Általában véve minden kisebbség vélt vagy adott esetben valós problémája körüli mesterséges hangulat-keltés, ennek politikai eszközként való alkalmazása, mindig azoknak hozza a legkevesebb hasznot, akiknek – úgymond – az érdekében szót emelnek. Ráadásul, ha ezen átüt az őszintétlenség, a politikai hátsó szándék, akkor pedig kifejezetten rossz vért szül. Ezért önmérsékletet kérnék mindenkitől, illetve, remélem, hogy ebbeli véleményemben az érintettek is osztoznak. Még a látszatát is igyekeznek elkerülni annak, hogy bármilyen ilyen kampánynak felkínálkoznak. Mások pedig – remélem – még a látszatát is el tudják kerülni, hogy ilyen kampányra ürtügyet szolgáltatnak.

– **A kormányzó Fidesz mennyire tud bele menni az adok-kapokba, vannak rejtett „pofonok a zsákban”?**

– Nincs értelme az erőnkkel s az időnkkel azzal lekötöni, hogy olyan kérdésekről vitatkozzunk, amelyek nem érdeklik az embereket. Van programunk, és a mögöttünk hagyott négy év távlatából egy valós, a polgárok támogatásával elért teljesítmény bontakozik ki. Persze ezt is meg lehet ítélni különböző módon, de szerintem ennél világosabb kifejezést, mint ami a tetteinkből kiolvasható, nem igazán lehet találni. Mindenki előtt egyértelmű lehet, hogy milyen jövőt képzelünk el. Nincs értelme másról beszélni, mert az embereket nem a politikusok egymásról alkotott véleménye, hanem a boldogulás naponta megélt élménye, a szebb jövő reménye érdekli.

Bánhidai Károly

LEXIKON

Kövér László jogász. 1959-ben született Pápán. T.: ELTE JTK, 1979–86. É.: 1983- a szakkollégiumi mozg. aktív tagja, 1984–88 a Bibó István Szakkollégium nevelőtanára, 1987–88 Soros-ösztöndíjas. 1984- a Századvég c. folyóirat szerkesztőségének tagja. 1998- a polgári titkosszolgálatokat felügyelő tárca nélküli miniszter. 1988 a Fiesz alapító tagja, 1990- országgyűlési képviselő. (1990-94 Pápa, 1998- Veszprém m.) 1997 – 99. A Fidesz Magyar Polgári párt ügyvezető alelnöke, elnöke, majd 2001- től alelnöke. Nős, három gyermek édesapja.